

Izjaja vsak dan razen nedelj in praznikov.

Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravljalni prostor: 2637 R. Lawndale av.

Office of publication: 2637 R. Lawndale av. Telephone: Lawndale 4635.

LETO—YEAR XIV.

Cena lista je \$5.00.

Entered as second-class matter January 22, 1912, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1917.

Chicago, Ill., sobota, 12. februarja (Feb. 12) 1921.

Subscription \$5.00 Yearly.

STEVE.—NUMBER 36.

Published and distributed under permit (No. 146) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

1809 ABRAHAM LINCOLN 1865

Delavci, ki so se združili v združbo, ki jo imenujemo "Združba delavcev", so se združili, da bi se združili v združbo, ki jo imenujemo "Združba delavcev".

(V pismu Delavski zvezi leta 1864.)

Kapitalisti so navadno slovi pri odiranju ljudstva. (V govoru v Illinoiski legislaturi l. 1843.) Razen svetlobe in zraka nimamo ničesar brez dela. Če delavstvo preneha, vse dobro in potrebno stvari, bi morale po pravici biti gospodar avtili svetov. Ali se od nekada je tako, da mnogi ljudje trdo delajo, nekateri pa uživajo dobroto dela brez lastnega truda. To je krivico in mora prenehati. Vlada, ki hoče biti dobra, mora delavci, ki so pravi delavci, delavce vsi ali saj približno vsi — produkt svojega dela. (V kongresu leta 1847.)

To vprašanje (vprašanje sužnosti) se ni rešilo; živelo bo, ko bo moj jezik še davno prah. (V debati s senatorjem Douglassom.)

Lažnje obtožbe nje ne smejo oplasti, niti naveden, ki grozi uničiti našo vlado, niti sama ječa nas ne sme odvrti od izvrševanja naših dolžnosti. Verjemo, da pravica je moč — in v tej veri delajmo do konca naših dni kakor mi razumemo naše dolžnosti. (Govor v dvorani Cooper Union v New Yorku.)

Ta dekla (Amerika) s njenimi institucijami pripada ljudstvu, ki v njej prebiva. Kadarkoli ljudstvu preneha obstojajoča vlada, ima ljudstvo konstitucijsko pravico, da jo spremeni, ali revolucionarno pravico, da jo raztrga ali strigolavi. (Prvinsburgski govor v Washingtonu leta 1865.)

ŽELEZNIŠKE DRUŽBE SO ŽELE PORAZ.

PETICIJA ŽELEZNIŠKIH MAGNATOV ZA ZNIZANJE MEZDE ODKLONJENA.

Velebizniški svet je zaradi tega odloka razočaran.

Chicago, Ill. — Železniški delavski odbor je odklonil zahtevo železniških družb, vloženo po predsedniških železniških ravnanstev za znižanje meze železništev.

Poraz za železniške magnate je prišel tako nepričakovano, da privatni velebizniški interesi kar zijo in vprašujejo, kaj pa se je zgodilo. Ko so prišli k sebi in spoznali, da so bili poraženi, je bilo jasno, da so imeli železniški magnati pripravljeno načrt za novo ofenzivo, če jim ta naskok na železniške meze spodleti. Po tem načrtu se nameravajo navali na najprej na navadne delavce, ki delajo po skladiščih, na postajah in na prosti. Oni sodijo, če dosežejo uspehe pri navadnih delavcih in težakih, tedaj je zmaga že na pol izvojevana in naskok na strojevodje, sprevednike, ogibališne čuvaje in druge železniške kategorije je zelo olajšan. Nevarnost torej še ni minila, čeprav so bili privatni železniški interesi v prvi praksi hudo tepeni.

Železniški delavski odbor je odklonil razpravo o predlogu za znižanje meze, če predno je bil Jewell kot zastopnik organiziranih

LEGIJONARJI BI RADI VROLI 8000 UČITELJEV NA OBSTO.

Washington, D. C. — Henry J. Ryan, predsednik izvrševalnega odbora Ameriške legije, je izjavil na odborovi seji, da je v Združenih državah 8000 "nelegalnih" radikalnih učiteljev, ki morajo biti vrženi na cesto, ker ne uče pravega amerikanstva.

Železničarjev zahteva, železniški delavski odbor je izjavil, da nima jurisdikcije o vprašanju, ki se tiče željo obratnih strokov. S to izjavo je bila usoda zahteve železniških magnatov za znižanje meze za enkrat zapetost.

Jewell je rekel, da je Atterbury, zastopnik železniških družb, zlorabil vplujnost železniškega delavskega odbora, ki mu je dovolil, da govori pod njegovim okriljem, ker je izrazil to priliko, da je domisljavo zvesti železnišarjem z izpovedjo, če ne bi takoj sprejet ultimati, ki ga je predložil.

Jewell je dalje poudarjal, da skuša Atterbury, govornik za železniške družbe, uvesti zopet avtoritativno kontrolo, kakršna je bila v navadi pred izbruhom vojne. Jewell se priporoča, da odbor pozove, če enkrat Atterburyja preide in zahteva od njene imena železniških družb, ki soglašajo z njegovimi izjavami.

LIGINA ARMADICA SE VEDNO STRAŠI.

Sovjetska vlada ponovno pravi, da ne bo pustila zaveznikov v Vilno.

RUSIJA SE MORDA ZADOVOLJI S AMERIČANI IN ITALIJANI.

London, 11. febr. — Ruska sovjetska vlada je informirala Litvanijo, da zadnja izvrši sovražni čin napram Rusiji, ako dovoli ligi narodov, da njene čete zasedejo okoliš Vilne za časa plebiscita. Svarilo sovjetske vlade je vse, kakor odmev apela Poljake za ligine čete v Vilni. Poljska naznanja, da so čete generala Żeligowskega izpraznile Vilno, toda zdaj stojijo tri litvinske armade na meji, in če okupirajo sporno ozemlje, je nepristranski plebiscit nemogoč.

Iz Rige poročajo, da je konflikt z Rusijo neizogiben, ako pridejo zavezniške čete na litvinska tla; povjatska Rusija ne bo trpela ligi armade na svoji meji. Vest iz Berlina, ki se opira na poročilo iz Stockholma, pa pravi, da se sovjetska vlada zadovoljuje, če pridejo ameriške in italijanske čete v Vilpo, ne mara pa francoskih in angleških.

NEZGODA NA ŽELEZNICI.

Pine Creek, Pa. — Med postajama Eina in Millvale sta udarila skupaj dva vlaka. Ranjenih je bilo sedem oseb.

VOJNA ODŠKODNINA POMENI 14 UR DELA.

Ogromni harad pade na rame nemškega proletarijata, ki bo moral garati 40 let po 14 ur dnevno.

VEČ DELA, A MANJ PLAČE IN JELA.

Berlin, 11. febr. — Nemški ekonomičarji danes pridno številijo in računajo, kako bodo plačali milijardne vsote zaveznikom in kako bodo sami izhajali med plačevanjem. Številjenje se vleče, ko morska kaša; vsi nemški ladi so polni številk — posebno ničel, rezultat pa je, da ni rezultata.

Gospodarski večaki so dognali, da bi Nemci še plačali naloženo odškodnino v določenem času, ako bi jim kdo dal strovine santonj in če bi mogel nemški narod — zlasti industrijalni in kmetijski proletarijat — živeti 42 let brez jedi, obleke in strehe. Zrak in voda sta — hvalabogu — še na razpolago brez večjih težav. To se pravi: ako bo Nemčija delala kot stroj noč in dan in dala vse dohodke, in če ves ta čas ne bo nobenih domačih izdatkov, tedaj bo že slo.

Dr. Walter Rathenau, predsednik Generalne električne družbe, je rekel v pogovoru z ameriškim poročevalcem G. Wittejem, da so pariški diplomatje pozabili na najvažnejši factor, ko so pisali račun vojne odškodnine; pozabili so na nemškega delavca. S čim naj Nemci plačajo? S plodom svojega dela v tovarnah, v rudnikih, na polju. Posredno in neposredno je torej nemški delavec dolžnik in plačnik. Industrije in vsa druga produktivna redstva morajo obratovati vob in dan. Delavci ne sme zastavkati, ne sme zločiti, ne sme oslbiti; delati mora, kakor ni še nikdar delal, podvojiti in potrojiti mora svojo delovno silo, podaljšati mora svoj delavnik — a istočasno mora skrbeti svoje življenjske potrebe, kajti vse, kar izvrši, ne sme biti njegovo, temveč mora biti prodano in skupiček pojde upnikom v Parizu in Londonu.

Izkratka, nemški delavec mora štirikrat manj pojediti in potrošiti kakor je prej, a delati mora šest ur več na dan, ako hoče, da Nemčija plača vsako leto šest milijard mark renti.

Nemčija ima okrog petnajst milijonov industrijalnih in agrarnih delavcev. Eno leto ima 300 delavskih dni in delavnik ima po mednarodnem reguliranju osem ur. Na vsakega delavca torej pride po 2400 delovnih ur na leto. Vrednost povprečnega delavčevega produkta, ki izvrši na uro, se danes cenil pol marke. Iz tega je razvidno, da 15 milijonov delavcev proizvede 18 milijard vrednosti na leto. Od tega pojde šest milijard zaveznikom (ne vatevki 1225 davka od izvozne trgovine), šest milijard za strovine in živila, ki jih je treba kupiti v inozemstvu, ostane še šest milijard za domače potrebe. To pomeni, da si mora nemški delavec v bodoče atrgati tri četrtine življenjskih potrebščin in podaljšati svoj delavnik na štirinajst ur dnevno.

Kazen odškodnine je torej naložena predvsem nemškemu delavstvu v obliki štirinajsturnega delavnika. Delavski listi v Nemčiji vprašujejo delavce v Ameriki, Angliji in Franciji: Ali veste kaj pomeni pariški zaključek zaveznikov? Ali razumete, kaj se zahteva od nas? Ali si morete misliti, kakšne gospodarske razmere bi zavladale na svetu, če bi se delavcem vseh dežel vsilil štirinajsturni delavnik? Ali je človeški sploh mogoče eksistirati v takem položaju dolgo dobo 42 let?

Narodite "Prosveto" vašemu sorodniku ali prijatelju v stari domovini.

MIROVNA POGODBA MED POLJSKO IN RUSIJO JE PODPISANA.

Helsingfors, 11. febr. — Radiogram iz Moskve sporoča, da je bila večerj podpisana mirovna pogodba med Poljsko in sovjetsko Rusijo v Rigi. S tem so znekrat končane sovražnosti med Poljaki in rusko kmetijsko-delavsko republiko.

DAVEK ZA NEDRŽAVLJANE V PENNSYLVANJI.

LETNI DAVEK BI ENABAL PET DOLARJEV ZA VSAKEGA TUJCEMCA.

Konstabljerji in policaji bodo imeli pravico se prepričati, če je bil davek plačan.

Harrisburg, Pa. — Samuel B. Wolfe je predložil legislaturni zbornici predlog, po kateri bodo plačevali tujcemci obojega spola po pet dolarjev davka na leto, ko so spolnili 21. leto, če bo predlog sprejeta v obeh legislaturnih zbornicah. On pravi, da bo ta davek za nedržavljanke prinesel na leto štiri milijone dolarjev.

Predloga določa, da je dolžnost vsake občine, da sestavi imenik vseh nedržavljanov, ki so od podvrženi temu davku, da lahko okrajni komisar razpiše nanje davek. Vsa konstabljer, policaji ali član državne policije ima pravico ustaviti ob vsakem času nedržavljanu in se prepričati, da s potrdilom dokazuje, da je plačal davek za nedržavljanke. Te davke ima okrajni komisar razpisati nanje davek.

Nedržavljan, ki noče ali zamenari plačati ta davek, se kaznuje s denarno globo pet in dvajset dolarjev, če ne plača denarne globe, se obsodi za pet dni v okrajno ječo.

Komisarji lahko odvzamejo revne ljudi od plačevanja davka. Ko je poslanec Wolfe zagovarjal svoj predlog, je poudarjal, da je ljudsko štetje pokazalo, da je v Pennsylvaniji 743.610 oseb, ki niso bile rojene v Združenih državah. Od teh je 248.827 naturaliziranih državljanov, 46.416 je vzelo prve državljanke papirje, 367.766 oseb se je dalo klasificirati za tujcemce, 78.601 oseb pa ni navedla državljanstva.

Senator W. Crawford iz Wilkesburga predloži enako predlog legislaturnemu senatu.

Predloga bo najbrž sprejeta, ker se zanjo agitira med državni poslanci in senatorji in ker nikogar ni, ki bi zagovarjal nedržavljanke.

Če predloga zdaj propade, bo skora gotovo kasneje zopet predložena. Ta predloga je dober opomin tujcemskim delavcem, da je skrajni čas, da napravijo petico za državljanke papirje. Če tega ne storijo, bodo morali ves čas svojega bivanja v državi Pennsylvaniji plačevati davek za nedržavljanke. S takimi predlogi pa zdaj prihajajo tudi v legislaturo drugih držav, tako da bo ostalo prav malo malo držav, v katerih ne bodo nedržavljanke plačevali posebnega davka.

OLJNI KRALJI V OFENZIVI PROTI DELAVCEM.

Chicago, Ill. — Standard Oil kompanija je naznanila svojim 11.000 službencem, da jim je znižala mezo za deset odstotkov. Znižanje meze stopi v veljavo s dnem šestnajstega februarja. Ker družba ni naznanila ob enem, da zniža tudi ceno svojim produktom za deset odstotkov, je to znamenje, da namerava le povečati svoj profit.

Kansas City, Mo. — Tukajnja Standard Oil kompanija naznanja, da zniža svojim službencem mezo za deset odstotkov s dnem 16. februarja. Družba ni ob enem naznanila, da zniža tudi ceno svojim produktom za deset odstotkov.

VELIKA DELAVSKA KRIZA V ANGLIJI.

Poldrugi milijon delavcev brez posla, kapitalisti pa trgajo meze.

DELAVCI ODGOVARAJO S STAVKAMI.

London, 11. febr. — (Evelyn Sharp, Federated Press). — Kri za brezposelnost v Angliji je stopila v novo in zelo preteto fazo. Število brezposelnih je vsak dan večje, tovarne zapirajo vrata in gospodarske razmere postajajo pisa. Po uradnih številih je število brezposelnih naraslo na 859.000, toda pravo število vseh tistih brezposelnih, ki niso registrirani — je okrog milijona in pol, ako se prištejejo tisti, ki type vsled brezdeja, tisti, ki blizo štiri milijone oseb prizadejnih.

Najslabše pa se pride. Angleški kapitalisti hočejo na vsak način pognati svoje bratce v Združenih državah in trgajo mezo onim, ki se delajo. Tupatam se delavci upro nesramnemu početju delodajalcev. Tenarski delavci v ledjedelnih so stopili v stavko proti redusnanju meze za dvajset odstotkov; stavbiniki delavci v Belfastu tudi štrajfajo proti enaki nameri. Velika kriza je v bombažni industriji; delavci prejema samo tridnevno mezo v tednu.

Kapitalisti gledajo na ves položaj s cinčnim prodrom delavskih pravic. Neki delodajalec — ravatelj šestih velikih inženirskih in tiskarskih podjetij — je izjavil, da je brezposelnost najboljše sredstvo za rešitev meznega vprašanja. "Meze se morajo znižati, ako hočemo tekmovali z Japonsko, Nemčijo, Francijo in Belgijo," je rekel ta kapitalist.

Delavci se naravno upirajo in nezadovoljnost se že približuje nevarnim mejam. Grožnja Hendersona, da potrpeljivost ima svoje meje in da bodo delavci prisiljeni izvršiti nekaj, kar se nima para v zgodovini Anglije, je naletela na gluha ušesa.

INDUSTRIJALNI KRALJI O MRLJI PRODUKCIJO.

Obdržali bi radi vojne cene.

Washington, D. C. (Federated Press). — John Skelton Williams, zvezni nadzornik novčane, obtožuje v svojem letnem poročilu velike železarske, jeklarske in premogovne magnate, da so naložili zaprti tovarne in rove in ne uničili izdelke v tej industriji, samo da bi obdržali visoke vojne cene in profit, kakršnega so želi zadnje dve leti. Cena sirovina je zelo padla — pravi Williams — toda ljudstvo še zmirom očljuje oduške vojne cene pod pretravo, da je pomaukanje blaga na trgu. Kar pa bi konzumentje pridobili na padanju cen sirovini materialu, to požro "posredniki" ali prekupevalci, ki se okorišajo na račun cenejših sirovin. Ljudstvo je na ta način vedno v pesteh izkoriščevalcev, ako ne teli pa onih.

POMORSKA AKTIRANI ZA RADI NAPADA NA TISKARNO.

Washington, D. C. — Mornariški tajnik Daniels naznanja, da je bilo 21 pomorskih aktiranih, ki so napadli tiskarno lista "La Tribune" v Managui, Nikaragus. Mornariški tajnik je izjavil, da je napad zelo resna reč in da je izgubil netrpeljivost z ljudji v uniformi, ki jemljejo postavu v svoje roke.

VREME.

Chicago in okolice: V nedeljo oblačno in nestalno. Labki, menjajoči se vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 35, najnižja 33. Sonce izide ob 6.52, zaide ob 5.18.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benevolent Society.

Owned by the Slovene National Benevolent Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v objavi n. pr. (Januar 31-31) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem davkom potekla naročnina. Ponovito je pravilno, da se vam ne ustavi list.

VSAK TLAK POVZROČA PROTITLAK.

Ta zakon opazimo v naravi, fiziki, mehaniki in seveda tudi v človeški družbi. Ali veliko ljudi, ki izvršujejo tlak v človeški družbi, se ne zavedajo, da njihov tlak logično povzroči protitlak.

V Floridi stavka približno dvanajset tisoč delavcev, ki so zaposleni v produkciji smotk. Stavka traja že precej časa in ker se delavci nočejo pokoriti tobačnim magnetom, so se biznismani v Tampu izrekli za prisilna sredstva, da tako uženejo delavce in jih primorajo, da se vrnejo na delo po takih pogojih, kot jih diktirajo tobačni magnati. Ti biznismani so izvolili svoj odbor, ki je prišel na glavni stan stavkarjev in je tam izročil ultimatum, v katerem so povedali, kaj smejo stavkarji izvršiti in kaj opustiti. Seveda je bil ta ultimatum izročen z namenom, da se ostrašijo odborniki delavske organizacije in da izrečejo, da bodo pokorno spojnjevali želje privatnih biznismenov.

Med temi štrajkarji je tudi tisoč pet sto mož, ki so služili v Franciji. Ti delavci, ki so faktično in dejansko pokazali, da se ne boje tvegati svojega življenja, kadar pride nevarnost za Ameriko, so naslovili pismo na najemnike, ki so grozili s silo odbornikom delavske strokovne organizacije. Iz tega pisma prinašamo nekaj značilnih vrstic:

"Mi smo zdaj ravno tako lojalni tem principom, kot smo bili prej, in prav zanesljivo nimamo namena pustiti naše voditelje na cedilu v boju za pravično stvar, ker jim grozi in preti pest ljudi, delajoča za tovarnarje pod krinko 'meščanskega komiteja'.

"Želimo vas obvestiti, če boste skušali izvesti svoje grožnje proti gotovim članom unije in njenim mednarodnim zastopnikom, tedaj boste našli 1,500 dosluženih vojakov ravno tako odločnih v opoziciji, kot so bili pri obrambi pravičnih principov v Franciji.

"Ne iščemo zgage, v industriji ali kje druge, ampak vprav nasprotno, kajti mi želimo pospeševati mir, soglasje in napredek v vseh ozirih. Na tej podlagi obljubimo svojo pomoč proti takim nelegalnim in kaljivim elementom, kot je 'meščanski komitej'."

To je pismo na meščanski komitej, ki govori, da dosluženi vojaki ne bodo dovolili, da se biznismani poslužijo drhalske metode proti odbornikom delavske strokovne organizacije in da nastopijo proti kaljenju javnega miru.

Vprav tukaj se pokaže, da so resnične besede, ki pravijo, da tlak povzroča protitlak. Meščanski komitej je zagrozil odbornikom delavske strokovne organizacije, da se poslužijo proti njim drhalske metode; dosluženi vojaki so pa na to nepostavno grožnjo odgovorili, da ne bodo dovolili drhalskih metod in da bodo čuvali red in mir, čeprav so med kaljivci javnega miru biznismani.

Dosluženi vojaki ne groze kot meščanski komitej, da bodo sami izvajali postave, ampak le pravijo, da ne bodo dovolili, da pest ljudi tepta obstoječe postave in ustavo.

Grožnje meščanskega komiteja in pismo dosluženih vojakov dokazujejo, da je tisti nasilni anarho-element, ki se ne briga za obstoječe postave, kadar gre za njegove interese, iskati med gotovimi obakurnimi privatnimi bizniskimi interesi, ki so prišli do velikih premoženj, ker so izkoriščali farmarje, delavce in konzumente, nikakor pa ni teh elementov med organiziranimi delavci.

Od ljudi, ki so izgubili vsa boljša čustva pri lovu na dolar, katerim je profitarstvo življenska naloga — cilj njih življenja, se tudi logično ne more pričakovati drugega kot sirovosti, ker je v njih umrl vsak čut za vse, kar je lepega in velikega na svetu.

NAS GOSPODARSKI SISTEM.

Čevlji iz pravega usnja se prodajajo še vedno po tako visoki ceni, da mora delavec dobro pogledati v žep, koliko ima drobiža, kadar stopi v prodajalno, da si kupi par čevljev, da se prepriča, če bo njegov drobiž zadostoval za nakup čevljev iz pravega usnja. Cena kožam je tako padla, da farmarji izjavljajo, da ni vredno ponujati jih na prodaj. Prekupci plačujejo funt goveje kože po štiri cente. Preje so čevljarski in usnjarski tovarnarji izjavljali, da so čevlji dragi, ker so živalske kože drage. Zdaj so živalske kože skoraj zastoj, čevlji se pa še vedno dragi. Ali ni tega krivo profitarstvo?

DOPISI.

Yale, Kans. — Delavske razmere so tudi v tujakšnji okolici priče padati pod ničlo, kar se ni bil slučaj v tem času koncem januarja, skorajno sem v tujakšnji okolici naseljen sedmo leto. Mali rovi so popolnoma ustavili ves obrat, v večjih pa delamo po tri do štiri dni v teden. Razumno, da so iz malih rogov pritiskali vsi premogarniki v večje rove in radi tega se dobi zelo malo janskih vozčkov. Samo tri ali štiri dni v teden in štiri do pet vozčkov na dan, potem se pa preživi ako se moraš. Zato je komaj zadostuje za nošenje, ne kako naj potem zadostuje za delavce z večjimi družinami.

Obljubil je nam ni kaj dobrega ne. Kakor nam hočejo do povedati, bomo pričeli z marcem mesecem delati samo po dva dni na teden, in tako bo ostalo skoro vse poletje. Vseled tega ne svetujem nikomur, da bi sem prišel delom.

Moje potovanje iz Chicago, kjer sem bil na letni glavni seji Slovenske avodominske podporne zveze, pa do tukaj je bilo zelo zanimivo in radi tega hočem nekoliko opisati.

Omenjeni seji je prisostvoval tudi prejšnji nadzornik SPZ Joe Hauptman, ki je naseljen v premogarski naselbinji Witt, Ill., kjer je naseljenih tudi nekaj milijonov prijateljev in znancev iz Kansasa in ki so naročili bratu Hauptmanu, da jih moram nazaj grede obiskati.

Odpotovala sva iz Chicago 28. januarja ob devetih uri zvečer in se napotila v gori omenjeno naselbino, kamor bi morala po oficijelnem voznom programu peiti ob četrti uri zjutraj. Sreča v nasreči je pa hotela, da sva dospela v Witt, Ill. šele drugi dan ob eni uri zjutraj. Bilo je takole:

Ko smo dospeli z vlakom do male farmarske postaje Pitts, Ill., nas sprevednik spoznal z našim imenom, kamor bi morala po oficijelnem voznom programu peiti ob četrti uri zjutraj. Sreča v nasreči je pa hotela, da sva dospela v Witt, Ill. šele drugi dan ob eni uri zjutraj. Bilo je takole:

Na tej postaji smo čakali okrog štiri ure in na glas vsakega kravjega zvonce smo hoteli iz čakalnice misliti, da je prišel napovedani vlak. Bilo nas je okrog 12 oseb. Klef in pridulim smo tako, da se je poslopje tiste male postaje kar treslo. Postajni načelnik je pačkrat nekamo telefoniral glede nas, a vse zaman.

Konečno, po štirih urah čakanja je pridrdrala mala lokomotiva za prenikanje tovarnih vozov, h kateri pripnejo dva stara vozgona podobna starokrajnim kartergam, v katere se zbežemo in pričemo po polzevo nadaljevati pot v dvajset milj oddaljeno mesto Pans, Ill.

Ko izstopimo, takoj pričemo izpraševati, kdaj nam bo moglo se odpeljati dalje in kaj je vzrok, da je tir rasel. Na postaji izvedemo, da je tir rasel na daljavi okrog 75 yardov in da je 18 vozov nekake tovarnege vlaka naloženih v tovarno padlo raz tir. Obljubljali so nam, da bo tir ob eni popoldne popravljen in da bomo čez eno uro že lahko nadaljevali potovanje. Ko mine ura, ni bilo še nikjer obljubljenega vlaka. Zopet nam postajni načelnik obljubi, da se bomo ob četrti uri že gotovo peljali.

Ko je ura štiri, še nič. Ker se je meni in mojemu prijatelju Hauptmanu le prenehanje videle vse skupaj sva odšla na drugo postajo upajoč da prideva po drugi progi v Witt, Ill. Na tej postaji nam obljubijo, da ob sedmi uri pride gotovo vlak, a katerim se bomo lahko odpeljali v Witt, Ill. Ko je ura sedem, ni bilo vlaka od nikoder.

Vseled tega sva popolnoma obupala in nisva hotela nikomur verovati več. Bila sva nekoliko prepričana, da tir ne bo popravljen do drugega jutra. Poleg naša sta bile še dve osebi druge narodnosti, ki sta bile namenjene v Witt, Ill. Vsi štirje se domeni, da najumemo avtomobil. Gremo do bližnje garaže in vprašamo, koliko bi računali ako bi nas odpeljal v 18 milj oddaljeni Witt, Ill. Ker je bilo defetno vreme in ceste blatne nam reče, da nas ne more odpeljati cence ko za 12 dolarjev. Bili smo zadovoljni in mi velimo, da naj takoj 'napreke svoj avtomobil'.

bil". Ni se pretelo deset minut, ko nam voznik odreče, češ, da je pot preslaba in da se lahko pripeči, da vsi obstanemo sredi poti in da ne bi mogli ne naprej in ne nazaj. Priznali smo sami to in sedaj ni bilo drugega izhoda, kot čakati, kdaj da bo tir popravljen in pride rošilni vlak. Oddali smo nazaj na prvo postajo in potrpeljivo čakali vlaka.

Konečno je vendar prisopihal vlak iz Chicago, ki je pa zayozil na stranski tir in čakal, da bi mogel naprej. Ker so nam sprevedniki povedali, da bo ta vlak vozil skozi Witt, Ill., vstopimo in potrpeljivo čakamo, kdaj bo dobil novejši vozil naprej. Vsa koda, kdor je že skušal kaj takega, dobro ve, kako dolge so ure, ko se mora čakati odhoda vlaka.

Ob polnoči se je pa vendar, pričel pomikati počasi naprej in okrog ene ure ponoči srečno dospemo v Witt, Ill., kjer je pa že vse spalo.

Najin prvi cilj je bil rojak John Škerbincec, do katerega se tudi takoj napotiva. Rokaj Hauptman udari s postjo parkrat prav šepko na okno in kmalo se prikaže rojak Škerbincec in ko naju spona takoj odprva vrata in povabi v svojo 'grabiho' kjer nas tudi prav dobro pogosti in vseni dobrotah občutno sodelka. Nekoliko sem bil v sedruži, da naju rojak Škerbincec prav pošteno ošteje, ker sva se napotila čila iz najdaljšega čakanja. Toda moj strah je bil neupravičen, ker je bil še vedno, da sva se odpravila in še posebno dobro volja, kar je pred par dnevi obdela štorklja z prvorojenem kresklim sinčkom, kateremu je dal ime John Prime št. 2.

Naselbina Witt je zelo prijazna naselbina in se mi dopada. Edina stvar, ki mi ne dopada so pa glave železnice zveze, nekako tako kot so na Yale, Kans. Električne polne železnice tur do nimaž, govori se pa, da je hoče zgraditi in da bodo zvezali z glavnim mestom države Illinois, Springfieldom.

Moja najlepša hvala vsem mojim prijateljem in prijateljicam v omenjeni naselbini za njih gostoljubnost. Posebno hvala sva pa rojaku John Škerbincec in njegovi soproti za izvrstno in brezplačno postrežbo in stanovanje.

Ko sem obiskal svojo majno snanjo in prijateljice v tej prijazni naselbini, se odpravim proti domu in vstopim v vlak v Witt do St. Louisa Mo., ker sem imel namen, da se popeljem iz St. Louisa naravnost do Cornella, Kans, odkjer bi imel potem še dve milj poštoda do doma. Toda, smole, ki se me je prišla že v Chicago, da se me je še vedno držala. Vlak, s katerim sem se odpeljal v St. Louis je imel zamudo in ko dospem v St. Louis je vlak, s katerim sem se nameraval odpeljati do Cornella, mi je pokazal fige in odšel brez mene. Na postaji vprašam, kdaj da odide prvi prihodni vlak progi M. K. & T. v Nevada, Mo., kjer je železnico krivica in odkjer gre stranska proga skozi Pittsburgh, Kans. Pojasnijo mi, da odide ob devetih uri zvečer iz St. Louisa in pride v Nevada, Mo. ob peti uri zjutraj. Ker sem pa vedel, da odide iz Nevada vlak Missouri Pacific R. R. Co. ob šesti uri zjutraj progi Pittsburgh, Kans., sem se odpeljal, da se peljem s tem vlakom, ker pridem istotako na Cornella, Kans. Vstopim torej na vlak M. K. & T. in se odpeljem proti domu. In zopet je imel ta vlak zamudo in sicer okrog tri ure, in vlak, s katerim bi se moral odpeljati iz Nevada, mi je odpeljal spred nosom. Ker do prihoda drugega vlaka ne odide noben vlak po progi Missouri Pacific R. R. Co. mi ni drugega preostajalo, kot da kupim vojni listek do Fort Scotta in da se peljem s istim vlakom, s katerim sem se pripeljal do tu še do postaje Fort Scott, Kans. Tu sem moral zopet čakati 4 ure, da se me je peljal v Pittsburgh, Kans.

Tako sem se vozil proti domu po jaskovani 'ribniški bliščici', namreč okrog mesta po ravni črti. Imel sem precejšnjo nepotrebno stroške, poleg pa še hoditi po okrog pet milj, namreč iz Frontenara, Kans. do naselbine Yale (iz Pittsburgha pa do Frontenara sem se peljal z električno polno železnico).

Kdor želi priti dva dni kasneje, je domov, naj se vzi tak, kot sem se jaz.

Konečno se najpeše zahvalim mojemu bratu Johnu in njegovi družini za izvrstno in gostoljubno postrežbo za časa mojega bivanja v Chicago. Hvala tudi John Kosidku, ki nas je odpeljal s svojim avtomobilom na postajo. — Leo Yunko.

Gilbert, Minn. — Tudi v tujakšnem mestu je veliko delavcev brez dela in kakor nekateri izvedenci prorokujejo, jih bo v kratkem še več. In kdo je vraga kriv? Ali ne delavci sami, ker se ne brigamo za politično organizacijo, ker se ne udeležimo volitev in ker ne oddamo naših glasov kandidatom, katere so postavili politično organizirani delavci. Zavedati delavci so stori svojo dolžnost, torej se veliko jih je, ki so rekli, kaj nam mari, ako ima moj tovariš krh ali ne, samo da ga imam jaz.

Najlepše prilike smo imeli tujak 1907, toda to priliko niso hoteli izrabiti tujakšnji delavci in sedaj pa pravijo, da se bojijo, da bi ne izgubili dela. In ako bi izgubili logo priliko, ki se nam je ponujala leta 1907, bi se sedaj ne bi bilo treba bati nlogar. In kdor je vraga tega kriv? Oni, ki so nam kruh odjemali in še pol leta 1913, ki niso se hoteli nam pridruživati, so raje nasprotovali in sedaj se to maseleje in prav je, bodo naj vedeli, kako gladilo lahko pričakujejo za svojo delo.

In je še čas, da se spomenuje, da in da sprejemo, da je vsa naša delava in v vrstah delavov in da vstopodstveni ne poznajo nobene zadike, kadar se gre za njih denarno mošnjo.

Dragi mi delavci, organizirajmo se, podajmo si roke in stopajmo složno po poti izboljšanja našega tužnega položaja. Organizirajmo se strokovno in politično, nastopajmo složno, in dosegli bomo cilj, za katerega se borimo vse življenje. Na valet dan se udeležimo politične volitve in oddajmo naše glasove kandidatom, katere so postavili politično organizirani delavci. In ako bomo to stori, tedaj smo lahko prepričani, da se bomo osvobodili ljudskih izkoriščevalcev. — J. K.

Brackmridge, Pa. — V tujakšnji tovarni West Pen. Steel Co. se je pripetila 31. januarja t. l. ob trideseti na dvanajst dopoldne velika nesreča, katere žrtev je postal rojak Jakob Skradski. Član društva 'Slovensko hrvaška sloga' št. 375 SNPJ. V tovarni je bil vpoten kot tesar in pri delu ga je zadel samoležnik (crane) tako nesrečno, da je bil na mestu mrtve.

Ponesrečeni rojak je pokopan na hrvaškem pokopališču v Benet, Pa. — Pogreba se je udeležilo društvo 'Slovensko hrvaška sloga' št. 375 in veliko število drugih rojakov, katerim se najiskrenejše zahvaljujem za o bilo udeležbo pri pogrebu. Najlepša hvala tudi vsem članom tega društva in drugim rojakom, ki su obiskali pokojnika na njegovem mrtvaškem odru.

Ponesrečeni rojak zapuša tujak žalujejo soprogo in deset mesecev starega sinčka. Doma je bil iz vasi Skradsko, občina Ribnik, okraj Karlovac, Hrvatska.

Tukajšnje tovarne obratujejo zelo slabo in je veliko število delavcev brez dela. Vseled tega svarim vse rojake, da bi prišli sem za delom, ker je istega sploh nemogoče dobiti. Ko se bodo razmere izboljšale, bom že poročal. — Marko Štrot.

Angleška vlada tajni napetost z Ameriko.

London, 10. febr. — Zunanje ministrstvo je danek v formalni izjavi dementiralo vest, da je neki višji javni uradnik rekel, da sedanjí odnosaji med Anglijo in Združenimi državami vodijo v vojno. S stališča zunanjege ministrstva ni nobene nevarnosti in vaa vprašanja z Ameriko se lahko rešijo na mirni, prijateljski način.

Nevarna kriza na Bavarskem.

Berlin, 10. febr. — Delavci severne Bavarske so zagrozili vladi v Monakovem, da prieno z direktno akcijo, če vlada ne sprejme odloka iz Berlina za razorožnje civilne garde kakor zahteva ententa. Radikalnejši delavski elementi celo zahtevajo, da se severna Bavarska loči od Monakova. Bavarska vlada se trdovratno drži stališča, da "delež se ni zrela" za popolno razoroženje.

Inozemstvo.

"Rdeča ofenziva" bo, ne bo, ne bo...

Berlin, 10. febr. — O "aspovedani sovjetski ofenzivi", ki pride "na pomlad", je toliko mnenj, kolikor je Rusiji sovražnih držav. Walter Lyman Brown, ravnatelj ameriške pomožne družbe v Evropi, ki je prepotoval zadnje mesece vso Evropo zunaj Rusije, je rekel, da tisti, da v vsakem kraju izaja drugo mnenje o ruski ofenzivi.

V Budapešti so prepričani, da rdeči naval pride v marcu. Čehoslovaki pravijo, da ne bo nič. Poljaki je vsa nervozna in vsaki gibljaj na oni strani provizorične meje je pretresa do monga. Letvija trdno pričakuje napada na svojo zemljo, Estonija je pa mnenja, da se ji ni bati ničesar. V zapadni Evropi je ravno tako. Francozi govore, da je rdeča ofenziva tako gotova reč, kakor da je že v teku, Angliji pa mahlja, da bodo boljševiki mirni.

Brown sam je mnenja, da sovjetska Rusija ne prične nobene ofenzive, pač pa računa z defenzivo.

Krvavi boj med Hrvatji in Italijani v Dalmaciji.

Rim, 10. febr. — Iz Belgrada in Londona poročajo o krvavih spopadih med Italijanskimi karabinjerji in hrvaškimi kmeti v Dalmaciji. Najst Italijanov in osem Hrvatov je bilo ubitih oziroma ranjenih. "Giornale d'Italia" dobi jugoslovanske agitatorje za izgrede.

Semenov pod protekcijo Japoncev.

Tokijo, 10. febr. — Japonski vojni minister zanika poročilo iz Vladivostoka, da se je general Semenov zopet pojavil na čelu bele armade v vzhodni Sibiriji in krom z novo civilno vojno. Minister pravi, da Semenov živi pod protekcijo Japonske nekje blizu Port Arthura.

Ameriški pomorščaki razdeljali tovarne v Nikaragvi.

Managua, Nikaragva, 10. febr. — Trideset ameriških pomorščakov je včeraj ušla v postopje, v katerem se nahajata uredništvo in tiskarna časopisa "Tribune". Pomorščaki so razbili stroje in v splošnem opustošili vse poslopje. List je pred par dnevi kritiziral pomorščake zaradi nedostojnega vedenja.

Sinfajnovci okupirali kolodvor v Dublinu.

Dublin, Irska, 9. febr. — Sto oboroženih republikanov je v prejšnji noči okupiralo postajo Great Northern železnice in jo držalo čez eno uro. Vlak, ki je vozil iz Burnporta v London, je bil vržen s tira, toda življenjskih izgub ni bilo.

Knjige! Knjige!

Leposlovno-znanstvena knjižnica Slovenske narodne podporne jednote (Književna matica) je pravkar izdala prvi dve knjigi:

"Zajednot". Spisal Ivan Roklek. Socialna povest iz življenja slovenskih delavcev v Ameriki, ki pokazuje take posledice suspendiranega zakona in masekoga zdravljenja spolnih bolezni. Resnična slika gnilih družabnih razmer. — Knjiga je trdo vezana v fine platnice, ima 304 strani in stane a poštino vred \$1.75.

"Zakon blagostanja". Spisal J. Howard Moore, prevaj J. M. Poljudna. Znanstvena rasprava o razvoju življenja in človeka in povzljaju fizičnega in duševnega razvoja pri elektemnem postopanku. Ta knjiga je ključ do mnogih tajnosti in pojasnjuje razne instinkte, ki jih vidimo vseh dni pri otrocih. Knjiga ima 15 slik, je trdo vezana, šteje 88 strani in stane a poštino vred \$1.50.

Kdor uroči obznan obo gornji knjigi, ja dost na to obznanje poštinske prave. — Z naročbo je poslati denar po Money Orderu, čeku ali v gotovini v registriranem plamu.

Kdor ljubi dobro, pošluno šivo, naj takoj naroči obe knjigi in ne bo mu žal.

Vsa naročila prejema tajnik Leposlovno-znanstvene knjižnice S. N. P. J.

Frank Alai, 2134 So. Crawford Ave. Chicago, Ill.

ZELEZNISKI MAGNATJE SE NE BRIGAJO ZA POGODBE.

ONI POZNAJO LE SVOJO VOLJU IN NISU DRUGEGA.

Navadnim delavcem se znižali mezdje, se predno je v to privolili železniški delavski odbor.

New York, N. Y. — Železniški magnatje se zdaj ne brigajo več dosti za pogodbe med železničarskimi organizacijami in železniškimi kompanijami, od kar je bil sprejet transportni zakon. Po namenu razmatanja newyorškega distrikta železniške družbe Erie bo mezdja od ure za navadne delavce vzhodno od Susquehanna znižana od 48 na 35 in 37 centov. Prirediti so skladniki in drugi navadni delavci.

R. S. Parsons, vrhovnemu ravnatelju železniške družbe Erie, je izročil protest proti znižanju mezdje v imenu progovnih delavcev William D. Roberts, podpredsednik organizacije progovnih delavcev in slušbenec. Roberts izjavlja, da železniška družba krši narodno pogodbo, ko znižuje mezdjo od ure od 48 na 30 in 37 centov. Zastopniki delavcev bodo apelirali na železniški delavski odbor.

Ravnanje železniške družbe pokazuje, koliko je železniškim magnatom vredna avarost pogodbe, če je treba prelomiti pogodbo, ki varuje delavce. Kadar mislijo gospodje, da je ugodna prilika za prelom pogodbe, jo prelomijo, ne da bi jih zaradi take malenkosti kaj ščepala vest. Če bi gospode zaradi take malenkosti ščepala vest, kako bi pa na nakromadili milijone? Ljudje, ki imajo tanko vest, ostanejo siromaki in ne postanejo milijonarji. Taki ljudje opravljajo duševna ali pa ročna dela, dokler ni dokončana njih življenska pot.

LAKOMNOST ZEMLJIŠČNIKOV LASTNIŠKOV JE NEIZMENNA.

Bridgeport, Ala. — Zemljiščni lastniki, ki lastnujejo obširna zemljišča in jih ne delajo, ampak le pospravijo, kar pridne roke farmarjeve pridelajo, niso več zadovoljni, da so prejeli eno tretjino od farmarjevega pridelka, ampak zdaj zahtevajo kar polovico pridelka. Ta nesramna zahteva lastnikov zemljišč je povzročila, da so se pričeli farmarski najemniki organizirati in da so ustanovili svojo organizacijo. Agitacija je zanj dobro razvijta, ki se seveda vrši bolj tajno kot javno, da zemljiščni lastniki ne spoznajo voditeljev ribanja. Vsako noč jezdijo jezdecji od farme do farme in puščajo pri farmarških najemnikih letake, v katerih jih vabijo, da se pridružijo organizaciji.

Zemljiščni lastniki, ki kakor trojci v panju le uživajo in jih ne delajo, so silno razburjeni zaradi te agitacije, in bi jo radi preprečili, če bi jo mogli.

OBSOJENEC ZARTEVAL DA GA OBEŠIJO JAVNO.

Chicago, Ill. — Edward Brislau, ki je bil večkrat obesen v okrajni ječi zaradi umora, je pisal šerifu Petersu, da ga naj obesi javno v Grant parku in "zagotavlja" ga, da pet odstotkov vseh tistih barbarov, ki zahtevajo javno obesjanje, ne bo imelo poguma, gledati do konca. Obsojenec pravi v pismu, da potem bo manj kričanja in več razmišljanja, ako njega obesijo na javnem prostoru.

POLDRUGA MILJARDA ZA TLAKOVANJE ULIC IN CEST.

Chicago, Ill. — V mestu zdaj zbirajo zastopniki držav, okrajev in mestnih občin in razpravljajo o zgradbi dobrih ulic in cest. Iz zaupnih virov je znano, da je dovoljena poldruga milijarda dolarjev za gradnjo cest in ulic. Samo v Chicagou nameravajo letos tlakovati dve sto milj cest in ulic.

Gradnja cest ovirajo visoke cene za stavbniški material. Sod cementa so morali plačevati po štiri dolarje, medtem ko je Michael J. Facherly trdil, da stane produkcija črnega sode cementa samo 97 centov.

Če bodo res pričeli graditi ceste, tedaj se bo seveda število

brezposelnih delavcev precej znižalo, ali problem brezposelnosti ne bo s tem še popolnoma rešen.

MAJHEN VZROK VELIKOČLANSKEGA.

Woodland, Cal. — 13-letnega dečka John Henry Hawka je posilila učiteljica domov, ker je zaklel. Deček si je to kazen tako vzela, da je položil svojo glavo na železniško tračnico, ko je privozil vlak. Bil je mrtev na mestu.

Marsikateri človek si domišlja, da je rojen za učitelja, pa ne pozna otroške duše.

DINAMIT JE EKSPLODIRAL V ŽEPU.

California, Pa. — Joseph Uwell je bil raztrgan na kose, ko mu je eksplodiral kos dinamita v žepu njegove suknje. Deček Mike Dooley, ki je stal blizu njega, je pa zadobil poškodbe.

GARY NAZNAJJA, DA SE NE MISLI ZNIZATI MEZDE.

New York, N. Y. — Elbert Gary, predsednik United States Steel korporacije, je naznanil, da čene za jeklo in mezdje ostanejo in se ne znižajo. Pripomnil je, da se ni pričel uvaževati znižanja mezdje.

GENERAL ELECTRIC KOMPANIJA JE PREŠLA TUDI V OFENZIVO.

Lynn, Mass. — General Electric kompanija naznanja, da zniža s prihodnjim ponedeljkom mezdjo za trinaest odstotkov onim delavcem, ki delajo od kosa. Delavcem z dnevno mezdjo se zniža mezdja za osem odstotkov.

NAZNANILO!

Vsem delničarjem Humble Lease & Development Company, iz Humble, Texas, se naznanja, da na prvi letni seji delničarjev obdržani dne 17. januarja 1921 sledeči direktoriji je bil izvoljen za leto: Dr. J. B. DuBose, A. Taylor, C. M. Cassil, in Joseph H. Byers iz Humble, Texas, in Maurice V. Joyce, Banker, Chas. A. Karch, bivši U. S. District Attorney (državni pravdnik) in Fred W. Kraft, Real Estate Man, iz East St. Louisa, Ill. Dr. DuBose je bil izvoljen predsednikom, Fred W. Kraft tajnik in blagajnik. Vsi ti moške stoji visoko čislani v svoji okolici.

Pri ti seji se je tudi sklenilo, da se ponudi na trg še 2000 delnic po \$2.00 delnico, da se tako lažje financira olini virec No. 4, katerega se vrta sedaj in je že v globokini 2600 čevljev. Naši vrtalci poročajo, da obljube ta virec biti eden največjih v tem okrožju. Teh 2000 delnic se ponudi na trg le pod pogojem, da se jih lahko vsak čas vstavi s prodajanjem, to pa vsled tega, ker kakor hitro se pride do olja se ne bo več potrebovalo denarja oziroma prodaje delnic. Ta družba je inkorporirana po postavah države Texas za \$100,000, prodala pa ni niti polovico njene glavne uloge delnic. Sicer se ne prodaja nobenemu za manj kot 10 delnic. Torej če ste privolili kupiti delnice od dobre in poštene OLJNE družbe, tedaj storite to takoj. Pišite in priložite denar na naslov H. L. & D. Co., Frank Zimmerman prodajalec delnic, Humble, Texas.

Chicago, Ill. — V mestu zdaj zbirajo zastopniki držav, okrajev in mestnih občin in razpravljajo o zgradbi dobrih ulic in cest. Iz zaupnih virov je znano, da je dovoljena poldruga milijarda dolarjev za gradnjo cest in ulic. Samo v Chicagou nameravajo letos tlakovati dve sto milj cest in ulic.

BAKRENE KOTLE

BAKRENE KOTLE izdelane iz najfinjšega bakra v velikosti za 4 galone po \$15.00; 6 galonov za \$20.00; 8 galonov za \$25.00 in 10 galonov za \$30.00. P. O. B. New York. (Višje cene pošiljavnih stroškov). Pišite denar s parafom. Letoske pošiljajo tudi posodo za čiščenje.

VICTORIA SUPPLY CO., 200 Madison Bldg., New York, N. Y.

ZAMORCA SO POZABILI OBEŠITI.

New Orleans, La. — Šerif okraja Quichita je pozabil obesiti na določeni dan zamorca Lonnie Eatona, ki je obsojen na večala na obtožbo, da je ubil belopolitnega nasadnika Charles McQuillerta.

Državni prokurator Coco pa izjavlja, da bi morala biti smrtna kazen zamorca sploh kasirana, ker se je posmeje dokazalo, da je bil belopoliti nasadnik ubit v pretepu.

POTREBUJEMO

služkinjo za domača hišna dela, dober dom, dobra plača. Priglasite se v ponedeljek pri nas na domu: E. Stabiner, 1410 So. Clifton Park ave., Chicago.

Slavonic Immigrant Bank, 436 W. 23rd St., New York City, N. Y.

Sposlovani gospodje:—

Iz današnje poslane mi priznanice vidim, da ste mojo denarno pošiljatev od dne 23. oktobra izplačali v starem kraju dne 14. novembra torej v 21 dneh. Tudi undotna občinska oblast mi javlja, da je ga. Kata Kostelac, Otočec, Hrvaška, prejela plačilo v celoti onega dne. Ker ste moje izplačilo tako hitro izvršili in to sveto brez vsakih stroškov izplačali, se vam javno zahvaljujem za Vaše točno in pošteno poslovanje in priporočam Slavonic Immigrant Banko vsem svojim rojakom.

Vas
Grgo Kastelac,
P. O. Box 611
Gowanda, Ont. Kanada.

PRISILJEVANJE V AMERIKO VTEGNE BITI PREPOVEDANO

Kdor hoče dobiti svojce v Ameriko, naj si da hitro pri meni naredi potrebne listine, tako da oseba v starem kraju dobi dovoljenje od ameriškega konzulata prej kot mogoče.

Za služaj nezaposelnosti ali zakasnelosti priloži povsem čisto ime.

MATIJA SKEDER

Javni notar za Ameriko in stari kraj.

227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

ORNE ZA DENARNE POŠILJATVE.

Zaradi pogostega menjavanja kurza je nemogoče postaviti stalnih cen za denarne pošiljateve. Poleg tega je zaradi oddaljenosti med nami in "Prosveto" nemogoče imeti v listu cene za isti dan kakor izide list. Zato bomo navajali cene za dan nazaj.

V Jugoslavijo pošljemo za:

\$ 2.00	K	250
5.00	K	625
10.00	K	1,250
20.00	K	2,500
50	K	6,400
75	K	10,000
380	K	50,000
750	K	100,000

Za slučaj, da hoče kdo poslati denar v dinarjih, naj računa 4 krome za en dinar.

V Italijo pošljemo za:

\$ 5.00		120 lir
10.00		245 lir
20.00		500 lir
39.00		1,000 lir
195.00		5,000 lir
388.00		10,000 lir

Denar naj se pošlje po poštini money-order ali po bančnih draftih ali Express četih ali v registriranih pismih na:

ZAKRAJSEK & OŠKAR, 70 9th Ave., New York City

SUIBO DOBI!

Slovenska zadružna prodajalna v Waukeganu in North Chicagu, Ill., išče dobrega poslovodja (managerja). Zmožen mora biti slovenskega in angleškega jezika in razumeti mora nekaj v mesni trgovini. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na Ivan Dobrovolje, 1412 Wadsworth Ave., Waukegan, Ill.

RAD BI IZVEDEL

kje se nahaja moj prijatelj John Gorenc, doma iz Smartne pri Ljubljani vas Voljeja jama. Poročati mu imam zelo važne stvari. Cenjene tajnike društva S. N. P. J. in S. S. P. Z. uljudno prosim, ako se nahaja kot član pri društvi naj mi to naznajuje, ako bo sam čital ta oglas, naj se mi nemudoma prijavi na naslov: Joseph Chost, P. O. Box 233, Wiff, Ill.

DELO! DELO! DELO!

Charcoal Iron Company, Newberry, Mich.

POTREBUJE 200 MOŽ ZA SEKANJE DRV.

Plača po \$2.00 od sežnja (klafire). Stajno delo, dobra šuma, vse v ravni, dobre koče vse to zimo nove. Prednost imajo moške z družinami. Koče so nalašč vrejene za družine in jih damo prosto in tudi kurivo. Do sedaj je narejenih že 24 koč za družine. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite pisмено na našega rojaka na naslov: John Knaus, P. O. Box 30, Limestone, Mich.

PARNIK CALABRIA

odpluje dne 2. marca

v DUBROVNIK in TRST

Gena tretjem razredu je

Dubrovnik\$125.00

Trst\$115.00

in \$5.00 vojnega davka.

V našem mestu je zastopnik to družbe. Ogledite se pri njem.

POŠILJANJE DENARJA V KRONAH IN DINARIH

v vse kraje Jugoslavije potom pošte in telegrafično po najnižji ceni.

IZPLAČUJE SE V GO-TOVEM DENARJU

v vai Jugoslaviji točno in s polnim jamstvom. Mesta v katerih se lahko osebno prejme denar so Zagreb, Osijek, Vriac, Sabac, Dubrovnik in Brod. Za vsako pošiljatev svote \$100.00 plača se \$3.00. Najnižja cena je \$1.00.

Prodajamo parobrodne listke za vse črte po vstanovni ceni.

Prejemamo denar na vloge in plačamo po 4% obresti.

Dajemo nasvete in pojasnila vseh ozirih Jugoslovanom brezplačno.

EMIL KISS, bankir, 132 Second Ave., New York, N. Y.

RED STAR LINE,

DIREKTNÁ ČRTA — NEW YORK-HAMBURG

Zelo ugodna vožnja v Čehoslovakijo in Jugoslavijo.

VELIKI MEDKROVNI PARNIKI

S. S. PolandFeb. 14

S. S. GothlandMarc 5

Vozijo samo tretjega razreda potnika.

Mnogo prilike za spremljanje na krovu, velika zračna jedina soba. Prijazni zaprti prostori za dve štiri in šest oseb se lahko rezervirajo.

Ogledite se pri družbinem zastopniku doma ali pa na 14 No. Dearborn St., Chicago, Ill.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Inkorp. 17. Junija 1917 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2807-89 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izredni odbor.

PROSTORNI ODBOR: Predsednik: Vitošek, podpredsednik: Anton Stran, Box 144, Champaign, Pa. gl. tajnik: Matthew J. Turk, tajnik: belniški odbor: Paul Berge, gl. blagajnik: John Vagrtek, upravitelj glavnih filij: Filip Golina.

JOHN UNDERWOOD, predsednik, 408 May St., Springfield, Ill., MARY ZEMSKA, Box 375, Charleston, Ohio, J. R. RADICH, Box 435, Southon, Pa., FRANK STANAK, 5200 Frances Ave., Cleveland, Ohio, JOHN E. EVANS, 525 First St., La Salle, Ill.

OKREDNI OKROŽJE: Paul Berge, predsednik, 2827-89 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VERNON OKROŽJE: John Ambrosini, Box 125, Moon Run, Pa. ANTON RADICH, Box 75, Wick Haven, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Euler, Box 104, Green, Kansas, in Jopling, Mo. Lee Kular, Box 240, Gilbert, Miss., in Jopling, Mo.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovic, predsednik, 18217 Waterloo Rd., Collingwood, Ohio, John Ambrosini, 414 Pierce St., Evelev, Miss., Peter Berke, 2123 S. Harding Ave., Chicago, Ill.

Tiskovni odbor.

Vitošek, John Underwood in Matt Petrovic.

Zastopniški odbor.

Predsednik: Frank Abt, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. John Trubel, Box 181, Lawrence, Pa.

John Owen, 245 E. 12th St., Cleveland, Ohio, J. R. RADICH, Box 435, Southon, Pa., Mary Underwood, 1845 So. Raccoon Ave., Chicago, Ill.

VERNOVNI ZDRAVNIK: Dr. P. J. Kora, 2827-89 So. Lawndale Ave., Cleveland, Ohio. ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": John Zverovich.

POZOR! — Korrespondenca s gl. urednikom, ki deluje v glavnem mestu, se vrši izključno VSA PISMA, ki so poslana na pošto gl. uredništva so posredovana na centralni Predsedništvu S. N. P. J., 2827-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se pošiljajo gl. uredništvu, morajo biti poslani na naslov: Tajništvo S. N. P. J., 2827-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADAVE V SVETU Z BLAGAJNIŠKIMI POSLE so pošiljati na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2827-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje glade poslovanja v gl. uredništvu morajo se naj pošiljati na naslov: Predsedništvo S. N. P. J., 2827-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi prihodnji proti vreditelstvu plačila se naj pošiljajo na naslov: Predsedništvo S. N. P. J., 2827-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi listi, namenjeni, izdati, razpisani in objavljeni, morajo se v vsaki stvarci poslati na naslov: "Prosveta", 2827-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZNEMIRJAJOČI KAŠELJ

Hripavost, segačenje v grlu in mnogo in različnih bolesti vsled prehlada in vnetja bronhialnih cevi, je treba takoj zaustaviti, da se izogne resnim sitnostim in komplikacijam.

Severov Balzam Proti Kašlju

(preje Severov balzam za pijana)

Severov balzam, ki ga tako vzamete, prepreči slebe posledice prehlada, pomaga kašlju, ublaži vnetje in odvrni mnogo trpljenja. Prijeten za zavlažek bodisi za otroke ali odrasle. Imajte ga pri roki v vaši omari za zdravila, pripravljenega za prihajajočo zimske mesece. Po vseh lekarnah.

V dvojni merah: 25c in 50c.

Severov novi slovenski Almanah za 1921 je izšel.

Dobite list našega novega Almanaha od svojega lekarnarja (Zastoj), samo vprašate zanj. Če ga ne dobite v vašem okraju, pišite na nas direktno in priložite za to pošt. znamko.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Največja Slovenska Banka v Ameriki.

V 3 TEDNIH VAM POŠLJEMO

Vaš denar, ki ste ga namenili na svojce v staro domovino

in v šestih tednih

bojte prejeli lastnoročno podpisano potrdilo od prejemnika denarja.

Denar pošiljamo po dnevnem kursu. Naša banka stoji pod državnim nadzorstvom in lahko nam brez strah povrne svoj denar.

Prodajamo vozne listke (tikete) za vse parnike, ter vam pripeljemo tudi svojce iz starega kraja. Izgotavljamo tudi paze (pose) in vse drugo kar je potrebno za potovanje in Ameriko v domovino in iz domovine v Ameriko.

Pišite nam za pojasnila v slovenskem jeziku.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 West 23 Street New York, N. Y.

Kapital \$100,000.00 Raz. zaklad \$30,000.00

ISČEM SVOJEGA NEČAKA

Andrej Čemažarja, jaz sem njegov stric Mike Čemažar. Cenjene rojake uljudno prosim, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga naznani za kar rad povrnem vse stroške, ako bo sam čital ta oglas, naj se nemudoma prijavi meni, ker to bo v njegovo korist, ker jaz sem že precej star in bolehen. Moj naslov je: Mike Čemažar, P. O. Box 46, Carbon Oila.

FRENCH LINE

FRANCOSKA ČRTA

"COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE."

Je New York in Hamburg.

Medkrova. Odpluje v torek, 16. marca 1921.

Kabine in tretji razred na razpolago.

Za ceno letka in drugo ogledite se pri domačem zastopniku.

Novice iz Jugoslavije.

Proti zatiranju politične svobode. V konstituentni je vložil poslanec Urban Kristan sledeče vprašanje na predsednika skupne vlade:

"Vlada g. Milenka Vesniča je izdala dne 29. decembra 1920 pod J. B. broj 29.282 "Obznanje", v kateri trdi, da je obveščena o pripravljajočem se udaru na državo od strani neklih razdrabljenih in reakcionarnih elementov. Da prepriči ta baje namerjavani udar, je vlada g. Milenka Vesniča izdala istočasno celo vrsto izjemnih naredb, ki nasprotujejo obstoječim zakonom in ki so deloma naperjene proti nekim političnim strankam v državi, deloma pa so tako raztegljivo izdane, da odpirajo na stekaj vrsta najhujših policijskih nasilstvom.

Stoječ na stališču, da imajo vsa politična stranka pravico za propagando svojih idej in za uveljavljanje svojih ciljev v okviru obstoječih zakonov, izjavljamo, da odklanjamo izjemne ukrepe proti politični svobodi, kakor jih navaja omenjeno "Obznanje", da jih smatramo za nelegalne, za akt reakcije, in da najodločneje protestiramo proti njim. Ne glede na to pa je vlada do danes ostala javnosti dolna dokazov, da baje pripravljene prekrat. Opravičeno sumimo, da taki dokazi sploh ne obstoje, in da je vlada nemara le zato zatekla k izjemnim ukrepom, da bi loše razlaga vsako nepopolno in o-posredionalno politično gibanje v državi.

Ker je Vaša vlada, gospod minister predsednik, sprejela omenjeno "Obznanje" za svojo, ste s tem sprejeli tudi odgovornost za njeno vsebino in za izjemne navedbe:

Čast mi je zato vprašati Vas: 1. Kakšni so Vaši dokazi za ba-

je pripravljajoči se državni udar?

2. Ali se zavedate, da ste z izdajo teh izjemnih naredb zakrčili nezakonitost?

3. Ali ste voljni takoj odpraviti vse te izjemne protizakonite navedbe, ki so naperjene, kakor se nam zdi, manj proti posameznim, v "Obznanju" navedenim političnim strankam, kakor proti politični svobodi v državi sploh, kar pokazuje še prav posebno dosledni način izvajanja teh naredb.

V smislu čl. 40. Privr. Poslovnik prosim za ustmeni odgovor na seji Ustavotvorne skupščine. V Beogradu, dne 12. jan. 1921

Urban Kristan,
nar. poslanec

Povelje za aretacijo Šušteršiča. — "Obzor" poroča iz Gorice: Karašniški postaje na Primorskem so od vlade dobile nalog, da takoj aretirajo dr. Ivana Šušteršiča, če bi prišel v Julijsko Benečijo. Ta naredba je v zvezi s Šušteršičevim prošnjo, da mu vlada dovoli stalno bivanje na Primorskem, katero prošnjo pa je vlada odklonila.

Sodrug Rudolf Vertnik je 21. jan. umrl v ljubljanski deželni bolnišnici. Kdor pozna delavsko gibanje na Slovenskem iz prejšnjih let, ta mora poznati tudi Vertnikovo ime. Vertnik — spadal med one sodruge, ki so mnogo delovali v nekdanjem delavskem izobraževalnem gibanju miše stranke, ki so bile najhujše pregonjanje delavstva na dnevnem redu.

Umrl je notar Luka Svetec. V Litiji je umrl 21. jan. ob pol 2. sončni starosta slovenskih narodnih bojnikov notar Luka Svetec. Rojen je bil 8. oktobra 1826 v Podgorju pri Kamniku.

So se prišli. Kakor poročajo beogradske listi, so nekateri kapitalisti že izkoristili sedanjí položaj in znižali plače delavcem, zlasti onim, katerim je vlada raz-

pusila organizacije. Šaj tega trenutka so komaj čakali, ki bodo lahko mirno razdvojili moč delavstva in s tem delavce svobodno in brez odpora izkoristili.

Največja tobačna tovarna v Jugoslaviji. Vprašanje o zgradbi velike tobačne tovarne je definitivno rešeno. V Smederevu se zgradi moderna tobačna tovarna, ki bo največja te stroke v Jugoslaviji.

Smrtina nesreča. 45letni posest. T. Zupin iz Biste pri Cerkljah je šel s svojim 14letnim sinom Tomažem v gozd "Za dnem", ki leži na veliki strmini. Prelegala sta na dvoje s koreninami izravnano drevo. Ko sta drevo prelegala, je debelo koreninsko deblo podsulo oba, očeta in sina. Očetu je korenina zlomila vrat. Bil je takoj mrtel. Sin je ostal nepoškodovan.

Javna bolnišnica v Mariboru prenapolnjena. Kakor poročajo iz Maribora, je tamkajšnja javna bolnišnica tako prenapolnjena bolnikov, da so bolniki celo po tleh porazmešeni. Tudi preskrba je baje nezadostna in bolniki s težkimi operacijami morajo vsled prenapoljenosti prostorov predčasno v domačo oskrbo.

Ponarejeni 20 dinarski (80-kronski) bankovci. V prometu so pojavile štiri vrste ponarejenih novčanic po 20 dinarjev. Narodna banka je sklenila, da se novčance po 20 dinarjev takoj vzamejo iz prometa.

V zrak je strel! Pod Lipoglavom, občina Dobrunje, so delavci vrtili kamenje za naspajanje ceste. Zavrtali so mino, ki se nikakor ni hotela vžgati. Tedaj je k delavcem pristopil junaški, 23-letni posestnikov sin Matevž Držgin iz St. Pavla ter jim poročljivo omenil: "Kaj! V vojski sem bil! Granate sem metel, pa ne bom te mine spustil v zrak!". Vzel je sveder in začel vrtili po mini. Kar natočrat se je začel pok, mina se je razletela in div-

gnila Držgina visoko v zrak tako, da je še drugega delavca poškodoval. K sreči je zadobil le nekaj poškodb, katere sedaj zdravi v bolnici.

Nekaj pojasnil glede dohodninskega davka za leto 1920.

Washington, D. C. — Ženska, ki je tožila svojega zaročenca za odkodnino, ker je prelomil obljubo, da jo poroči in je tudi dobila gotovo vsoto kot "srčni balzam" mora to vsoto navesti v listini glede dohodninskega davka, ker ta vsota je potrjena dohodninskemu davku. Od sodnije priznana vsota kot delež zakonsko ločeni ženi ni potrjena dohodninskemu davku in listini ki plača to vsoto iste tudi ne sme izkazati v svojem poročilu kot stroški.

Člani delavskih strokovnih organizacij ali unijskega odračeniti od svojih dohodkov mesečno, katero plačajo organizaciji. Člani delavskih strokovnih organizacij, ki so bili na stavki preteklo leto in so dobivali od svoje organizacije stavkovno podporo, morajo isto izkazati v listi-

Naročniki Pozor!

Znamenje (Januarja 31-21) pomeni, da vam naročniki na poteču na ta dan. Ponovno jo pravočasno, da vam lista ne ustavi. Ako lista ne prejmete, je mogoče vnetje, kar ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče ustavljen vlad napetnega nasilja, pišite nam dopisnice in navedite stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vaši dristveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80.

Za mesto Chicago je za leto \$6.50, pol leta \$3.25.

Za Evropo stane za pol leta \$4.00, za celo leto pa \$8.00.

Tednik stane za Evropo \$1.70.

Naročnino lahko tudi sami pošljete na naslov:

**UPRAVNIŠTVO PROSVETA,
2657 S. Lawrence Ave.,
Chicago, Ill.**

FARMA NA PRODAJ!

Podla se 120 akrov obsegajoča farma. Proda se skupaj ali pa se tudi razdeli na 80 in 40 akrov tako, da lahko dva kupita to zemljo. Na 80 akrah je mala hiša in štala; izidešenega je 12 akrov, pašnik, dovolj drevja za domačo rabo. Ta farma leži le tri milje od postaje in ene milje od šole. Proda se po zmerno niski ceni. Na drugem delu 40 akrov farme pa je moderno poslopje s šestimi sobami, štala lanskoro leto zgrajena in ima prostora za 24 glav živine. Na tej farmi je 8 krav, 9 telic, dva konja, dva prašiča in vse potrebno gospodarsko orodje. Proda se vse skupaj ali pa tudi samo zemlja. Vzrok prodaje je družinske razmere, ki so neugodne. Vsa nadaljša pojasnila daje lastnik: John Marinčič, P. O. Box 40, Willard, Wis.

ni, ki je predložil davčnemu uradu, ker se ta vsota smatra za dohodek.

Vsaka plača, katero dobi davkoplačevalec kot odkodnino za svoje delo, mora izkazati v svojih dohodkih brez oziroma, kje in kdaj je dobil razsum, ako davčni zakon določa drugače. Vsota, katero dobi kakšna oseba kot odkodnino za ponosrečo ali boleznijo, ni potrjena dohodninskemu davku. Vsota, katero pa dobi davkoplačevalec kot odkodnino za osebno razžaljenje, je pa potrjena dohodninskemu davku.

KJE SE NAHAJATA

John in Matija Česnovar, po domače Govčanova iz vasi Selo, farma Dobrava pri Ljubljani. Prišla sta v Ameriko še pred vojno. Z njima bi se rad dogovoril valed zelo važnih stvari. Kakor sem slišal, nahajata se menda nekje v Clevelandu, Ohio. Cenjene čitate!je uljudno prošim, če kdo ve za njih nhalove, naj mi to naznani, za kar se v naprej zahvalim. Ako bosta pa sama čitala ta oglas, prošim ju naj se mi javita na moj naslov: Joe Skoff, P. O. Box 143, Ramsey, Ohio.

NOVE ZVEZE S STARIM KRAJEM.

POŠILJANJE DENARJA.

Glavno vprašanje pri pošiljanju denarja so zveze z nami kraji, kamor je denar namenjen. Naše nove zveze za pošiljanje denarja v slovenske kraje izobno poslujejo; o tem smo se prepričali. Pošiljatelj se izplačane v 14 do 24 dneh. Naznanila izvršuje Poštni čekoval urad SHS v Ljubljani. Ta zayod tako izobno posluje, da je nova država nanj lahko ponosna.

Prejemniki dolo poslani denar na svoj dom ogroma na njihovo domačo pošto. To se pravi, da jim ni treba hoditi po denar na to ali ono banko. Denar se jim izplača v polni svoti, to je, brez vsakega odbitka. Vsaka naša pošiljatev je garantirana proti izgubi.

Vse druge naše bančne posle za Jugoslavijo upravlja Jadranska banka v Ljubljani in za Venecijo Giulio pa Jadranska banka v Trstu. Pripomnimo naj bo, da je Jadranska banka ena izmed največjih bank v Jugoslaviji. Svoje podružnice ima tudi v Kranju, Celju, Mariboru, Beogradu, Zagrebu, Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatici, Sarajevu, Splitu, Šibeniku, Zadru in na Dunaju.

Imenovana banka točno izplačuje naše čeke (drafts), katere zaradi varnosti proti izgubi, tatvini in drugim slučajem, zlasti potnikom priporočamo.

Kar se tiče bančnih in drugih denarno-prometnih avas s slovenskimi kraji smelo trdimo, da nima nobena banka ali firma, pa naj bo še tako velika ali stara, bolj-ših avas, kakor jih imamo mi.

Naše cene so vedno med najnižjimi. Naročila se izvršujejo na podlagi dnevnih kurznih cen.

Pazite na naše cene v posebnem oglasu.

POTOVANJE IZ STAREGA KRAJA.

Do sedaj še ni bila sprejeta nova naselniška postava. Predlogo, ki jo je sprejela poslanska zbornica, bo senat skoro getovo popolnoma zavrgel in bo izdelal popolnoma nov zakonski načrt. Zaradi tega bo nedvomno vso le več mesecev, predno bo vprašanje v Washingtonu rešeno. In tudi potem, ko bo nova postava sprejeta, bo vso le nekaj mesecev, predno bo prišla ta postava v veljavo. Vse to kaže, da bodo naši stari rojaki, ki šale dobiti svoje ljudi iz starega kraja, dovolj časa, da to dosežejo. Za vse nadaljna pojasnila pišite na naš naslov.

Na stotine rojakov je že prišlo iz starega kraja s posredovanjem naše tvrdke, zato tudi vi sami nebi dobro storile, ako tozadevne posle poverite naši tvrdki.

POTOVANJE V STARI KRAJ.

Veliko rojakov se pripravlja na odhod v stari kraj in sioter eni zaradi slabih delavskih razmer, drugi zaradi nujnih opravkov, tretji na obisk itd. To ni samo med Slovenci, temveč tudi med drugimi narodnostmi. Vse kaže, da bodo vsi parniki na poletje zopet prenapolnjeni, valed česar svetujemo onim, ki so namenjeni potovati, da se odlašajo svojega odhoda predlogo, temveč da potujejo vsaj pred majem, oziroma junijem ter se tako izognajo neprijetnemu drenjanju in drugim neprimlikam, ki so v zvezi s navalom. V mesecu maju in aprilu so na razpolago še vsi parniki. Kakor je sedaj odločeno, bodo parniki odhajali v sledečem redu:

New York—Trst	13. apr. Saxonia
15. febr. San Giusto (Bismarck)	5. maja Aquitania
24. febr. Calabria	
16. marca Colombia	15. febr. Chicago
18. marca Argentina	16. febr. Leopoldina
26. marca President Wilson	17. febr. La France
2. apr. Belvedere	26. febr. La Savoie
	2. marca La Lorraine
New York—Cherbourg	8. marca Hochambrau
Francija	15. marca La Touraine
26. febr. Aquitania	17. marca La France
7. marca Saksonia	19. marca Chicago
10. marca Imperator	26. marca La Savoie
15. marca Albania	2. apr. La Lorraine
22. marca Aquitania	12. apr. Hochambrau
7. apr. Mauretania	14. apr. La France
12. apr. Aquitania	30. apr. La Lorraine

Pri Jugoslovanskem konsulatu je sedaj odredba v veljavi, da se mora vsak potnik izkazati s kako uradno listino, bodisi krstni list, domovinski list, vojaško ali delavsko knjižico ali kaj sličnega. Pismo iz starega kraja ne zadostuje. Kdor nima nobene take listine, naj piše na svoje obdino po domovinski list.

Za vse nadaljna pojasnila se obrnite na tvrdko:

ZAKRAJŠEK & ČESAREK

70 — 9th Ave. New York City.

SAMA.

Povest. — Pisal F. S. Finigar.

(Nadaljevanje.)

Mara je še enkrat z rahlim sunkom opozorila Minko.

"Grem kar sama. Ne uje me strah! Lahko noč!"

Alena je odšla izpred šole. Mara in Minka sta se poslovili od Bresta in zaprli vrata.

"Kaj siš za pričo", je rekla Mara.

"Kako si čudna, Mara!"

"Ni nsem čudna. Ali ju nisi opazovala? Tako je je gledal Brest kakor ščinkovce mladice v gnezdu! Bog ji ga blagoslovi!"

"Ne sodi, Mara!"

"Lahko noč!"

Mara je trdo zaprla vrata svoje sobe.

Brest je za trenotek postal pred šolo in se ni mogel takoj odločiti, ali naj gre za Aleno, ali naj gre proti domu.

Tedaj je zavrtel nekdo za vajo.

Brest se je odločil in se podvil za Aleno.

"Moram, da moram! Če bi jo srečal kak pijanec! Nedelja je!"

Šele na pol poti jo je dohitel.

"Kako sem se Vas prestrašila!"

Ali ste res mislili, da Vas pustim samo ponoči, v nedeljo zvečer?"

"Ni mi strah. Koga bi se bala?"

Prišla sta polagoma stopati drug ob drugem.

"Kako sodite o Minki? Meni silno ugaja, kadar se tako razvname, da vse kipi v njej. Idealna ženska!"

"Zame ste veliko bolj idealni — Vi! Ne zamerite, če govorim odkritosrečno. Ko ste ob debati tako skromno molčali, ste se mi zdeli, kakor jihhi, trpečji ideal, prava ženska duša. Teh bolj potrebujemo kot socialistov!"

"Bogve!"

"Romščinol Minka je otrovana po vpuhlem demagogstvu Sama — zlato srce — le žal, da je zapeljana."

"a vendar stori mnogo dobrega."

"Ne tajim. Ali to ni poklic žene, to je javnost — in javnost sodi moža."

"In zakaj zabteva javnost od nas javne slušbe?"

"Socialna beda — socialna krivica!"

"To je resnica, gospod Brest! Zakaj se nas mora živeti toliko s krivhom, ki je tako grenak."

"Žalostno," je dostavil Brest.

Molče sta stopala dalje in prišla do Brekarjevega dvorišča.

"Gospodična, jaz sem prepričan, da se Vi ne boste dolgo naslali s tem grenkim krivhom. To bi bilo preveč krivčno za Vas."

Alena ga je pogledala.

Roki sta se obrnili v slovo. Alena je obetila, kako krepko jo je stisnil Brest, in vsa se je vznemirila.

XV.

Alena je prejela od doma že tretje pismo, odkar sama ni nič pisala staršem. Rdečica jo je obhila, ko je iz kratkih okornih stavkov gledala najo tesna skrb materina. Kakor bi izza peči zle odstave oči, propeneče in rosne, take so se ji zdele vrstile v pismo.

Takoj je odpisala, prosila oprostjenja in za-trjevala, da ima dosti posla in naj jih nikar ne skrbi. Vseko važnejši novico da jim takoj naznani.

Ko je ležalo pred njo zapечатeno pismo, se je zamislila. Kakor koščen, tresoč se prst, se je dvignilo pred njeno dušo očitjanje.

"Otrok, kje je tvoje srce? Kje tvoja ljubezen?"

Koščeni, žugajoči prst je bil očelov prst, ti-sti, ki je stidil in pretrgal, da je hranil in od-gajal otroka.

Alena je opazovala ta prst in razumela očit-tek. V srcu jo je zbolelo. Segla je po pismu in ga poljubila.

Nato je naglo odšla na pošto, da odda pismo. Zdela se ji je, da oče občuti ta poljub, da bo na pismu dotipal njeno gorko roko in se bo razvese-lil.

"Gospodična, a — seveda!" se je oglasila Er-na za pregrajo, ko je zagledala Aleno.

"Kakor bi umrl! Kar nič ne pridete! A — seveda, mladostni čajni večeri, a — seveda!"

Alena je bila zbegana in ni prenesla posta-ričnega pogleda, ki jo je srepol motril skozi o-kence.

"Oprostite, saj res ni lepo, ko sva sosedu, da me ni bilo. Pobiljšala se bom!"

"Ne utegnete, a — seveda, nič ne zamerim. Mlado srce ima svoja pota, svoja — seveda!"

Erna ji je hudomušno pomežiknila, da je Alena zardela in se silno razveselila dveh kinetie, ki sta prišli po opravičku na pošto.

"Na videžje, gospodična Erna!"

Alena ni utegnila seči po roki, katero ji je Erna ponudila skoz okence, tako razburjena je odšla. Srce se ji je vzvalovilo in jeza jo je trla.

"Zavist, bleha zavist! Mar ne vem, zakaj to zbadanje? Vse so enake. Mara ni nič boljša. Celo Šurekarica me draži. Tako neumna nisem, da bi se v vsakega študenta zaljubila. — Ampak sedaj vam nalašč še ponagajam. Če bi ga pri tej priči srečala, roko v roki ga peljem pod Ernino okno. Nalašč!"

Aleni so žarele lica v mrzlem vetru. Brez el-lja je hitela po cesti, ki je bila zezmrzla. Pred so-o je zagledala Mara in Minko. Mara se je naglo o-krenilo in odšla v šolo. Minka pa se ji je pridru-žila.

"Mara tudi!" je pomislila Alena, ker ji je Mara hladno odzdravila in se umeknila.

"Kam pa greš Alena?"

Alena je skomizgala z ramani.

"Ne vem!"

Minka je opazila kipečo deklco v njeni li-cih. Oklenila je roko krog njene in jo tesno stis-nila k sebi. "Pojdi z mano! Strniško grem povabit na Miklavžev večer. Lepo vsoto je prispevala za durila revnim šolaricam."

"Grem", je odgovorila Alena in se stisnila k Minki kakor otrok.

(Dalje prih.)

Pošiljamo denar v staro domovino.

Kapital vloge in
prebilih made
blizu \$12,000,000.

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na Slovensko, Hrvatsko, Dalmacijo in Istro.

Nadalje pošljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarsko in Rumunsko. Jamčimo za ves poslan denar, enako kot pred vojno, da bo hitro in točno izplačan.

PRODAJAMO ŠIFKARTE NA VSE LINIJE.

Uradne ure po: 9 jutro do 5 zvečer. Ponedeljek in sobota po 8:30.

KASPAR STATE BANK,
1800 Blue Island Ave., Chicago, Ill.